

AMERICAN ESPERANTIST

OFFICIAL ORGAN OF
ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA

Esperanto is a living language
created for interchange of thought
between people of different national
languages - not to take the place of
their mother tongues.

July - August, 1943

Twenty-five Cents

American Esperantist

MABELLE L. DAVIS *Editor*

4321 Fourth Ave.—Detroit 1, Mich.

CONTENTS

Liberty—An Ever-Expanding Concept.....	<i>Stephen Hopkins Snow</i>	65
Memorial to Thomas Jefferson.....		66
Historic Dialects.....	<i>British Esperantist</i>	67
Justice in the Americas.....	<i>Editorial</i>	68
"Herald of China".....		69
Esperantists in Action.....		69
Catholic Pan-America and Esperanto—News Item.....		70
A Word to Beginners.....	<i>Dr. Lehman Wendell</i>	71
Practical Uses of Esperanto—News Items.....		72
Esperanto Association of North America.....		73
Heart-to-Heart Talks.....	<i>Editorial</i>	78
Esperanto-English Exercise (Aphorisms).....		88

Amerika Esperantisto

ENHAVO

Memoraĵo al Thomas Jefferson.....	<i>Ernest G. Dodge</i>	79
La Amerika Esperanto-Akademio.....	<i>Joseph R. Scherer</i>	81
Ni Legu Zamenhof-on.....	<i>Moacir S. Cunha</i>	82
Mia Penso—Poemo.....	<i>D-ro L. L. Zamenhof</i>	83
Ĉina Kooperativa Movado.....	<i>Heroldo de Ĉinio</i>	84
Kiel Utiligu "Amerika Esperantist"-n.....	<i>Joseph H. Murray</i>	85
Dua Argentina Esperanto-Kongreso.....		86
Salutoj de BEA.....		87
Aforismoj pri Esperanto.....	<i>E. Lanti</i>	88

*American Esperantist is published bi-monthly on the first of the month by
Mabelle L. Davis, 4321 Fourth Ave., Detroit 1, Mich.*

Twenty-five cents per copy—\$1.25 Per Year

AMERICAN ESPERANTIST

Volume 58

JULY-AUGUST, 1943

Nos. 7 and 8

LIBERTY

An Ever-Expanding Concept

Stephen Hopkins Snow

IN 1620 a small band of resolute souls planted their concept of liberty on a bleak New England shore. They were inspired by faith in God to build upon the rock of justice. Their views were too broad for the land they left, but too narrow for enduring service in the land to which they came.

IN 1776 a bell in Philadelphia rang out the broader concept that changed thirteen colonies into a united nation and later inspired the formation of twenty-one republics in the new world, and an undetermined number in the old.

IN 1863 an American President proclaimed a further expansion of liberty which broke the bonds of human slavery in his own country and later in others.

IN 1943 the governments of the world are peering into a future which requires a still more expanded concept of liberty, a concept inspired by a stronger faith in God and more firmly erected on the rock of justice, a concept which includes the world as a global whole where the blessings of liberty will be enjoyed in every land and by every people.

THE CRACKED bell signifies the need of a new and more effective bell to proclaim the greater message of global liberty to every land. Is there any bell better suited for this purpose than **ESPERANTO**, whose adepts will gladly translate into three thousand different tongues the joyous message of global liberty.

Memorial to Thomas Jefferson

IN APRIL of this year, a beautiful, white marble cenotaph was erected on the shore of the Tidal Basin, Washington, D. C. It was dedicated to the memory of Thomas Jefferson, author of the Declaration of Independence, third President of the United States of America, and one of the staunchest defenders of the principles of democracy.

The spaces on the four internal walls are filled with memorable quotations from his writings. Four excerpts from these quotations follow, the first being from the immortal Declaration of Independence:

WE HOLD these truths to be self-evident: that all men are created equal; that they are endowed by their Creator with certain inalienable rights; that among these are life, liberty, and the pursuit of happiness. That to secure these rights, governments are instituted among men . . .

GOD WHO gave us life gave us liberty. Can the liberties of a nation be secure when we have removed a conviction that these liberties are the gift of God? Indeed I tremble

for my country when I remember that God is just, that His justice can not sleep forever. Commerce between master and slave is despotism. Nothing is more certainly written in the book of Fate than that these people are to be free. Establish the law for educating the common people. This it is the business of the state to effect and on a general plan.

ALMIGHTY GOD hath created the mind free. All attempts to influence it by temporal punishments or burthens . . . are a departure from the plan of the Holy Author of our religion. . . No man shall be compelled to frequent or support any religious worship or ministry or shall otherwise suffer on account of his religious opinions or belief, but all men shall be free to profess and by argument to maintain, their opinions in matters of religion. I know but one code of morality for man, whether acting singly or collectively.

I AM NOT an advocate for frequent changes in laws and constitutions. But laws and institutions must go hand in hand with the progress of

the human mind. As that becomes more developed, more enlightened, as new discoveries are made, new truths discovered, and manners and opinions change, with the change of circumstances, institutions must advance also to keep

pace with the times. We might as well require a man to wear still the coat which fitted him when a boy, as civilized society to remain ever under the regimen of their barbarous ancestors.

Historic Dialects

Three Crude Remedies for Language Difficulties

Digested from *British Esperantist*, Nov.-Dec., 1942

Lingua Franca. This was a dialect consisting of Latin material which evolved during the Middle Ages as a means of communication, principally on the southern and eastern shores of the Mediterranean, among the Spaniards, Frenchmen and Italians on the one side and the Turks and Arabs on the other. Under the name Sabir it was used until recently. Its most important characteristic was the simplifying of grammar.

Pidgin English. This is the commercial language of Chi-

nese merchants in cities and harbors. It was known as early as the middle of the eighteenth century. Its vocabulary had English as a foundation, and it was enriched by additions from many languages. The Chinese language also influenced its construction.

Beach-la-Mar. This is used in the Western Pacific, namely New Guinea, Solomon Islands, etc. The foundation is partly English and partly Polynesian. The English is modified phonetically and the grammar is extremely simple.

Justice in the Americas

THE Inter-American Bar Association at its meeting in Washington, D. C. last December, chose Rio-de-Janeiro for the next convention in August, 1944.

They elected a Brazilian attorney, Dr. Edmundo Miranda Jordao, to be the President of their association, who when accepting that office, made a splendid speech pointing out the need of harmonizing the laws of the various countries in the American Hemisphere to make possible better commercial relations. He also said:

"As lawyers of the free nations of the Americas, we are convinced that the force of the law will soon restore its empire in order that all nations of the world will be governed peacefully with their rights recognized by the principles of justice."*

Lawyers in applying the findings and decisions of the science of justice, philosophers in discussing the place of justice in relation to ethics, and the followers of religion in try-

Dr. Edmundo Miranda Jordao

ing to live righteously and justly, use the word justice with different meanings.

Brotherhood and justice are ideals for which Dr. Zamenhof devoted years of his life to invent an auxiliary language to help people in their communications with each other. He himself called these ideals the "internal idea".** The proof of this ideal and his effectual means of furthering them took place in the first Universal Esperanto Congress when he addressed the meeting in **Esperanto** with these words, "I greet you, brothers and sisters of the great world-wide human family..."***

*From "Brazil", December, 1942, published by the American Brazilian Ass'n, Inc., N. Y.

**"Enciklopedio de Esperanto", p. 250.

***"The Life of Zamenhof" by Edmond Privat, p. 57.

In order to help establish justice in the world as a step toward world peace, should not peace-seeking and loyal Esperantists be willing to gain experience in writing or translating English into Esperanto

and vice versa, and learn to distinguish and express the various meanings of justice?

Will not such seekers and Esperantists write articles for American Esperantist to help in this work?

“Herald of China”

In the city of Chunking, the capital of China during the war, the Esperantists publish a monthly magazine of twelve pages under a name which means “Herald of China”.

To some it may be a surprise to find Esperanto used in China. But many of the people of China, as well as Japan, have learned Esperanto and use it in a number of periodi-

icals.

It is remarkable to see a magazine published in a war-torn country. The Herald of China must send its copies for foreign readers by air mail to India for further delivery when possible to other countries. The November and December, 1942, copies reached the EANA office in May, 1943.

Esperantists in Action

Waukegan Esperantists (in Illinois) have formed the Waukegan Esperanto Club from members of an Esperanto class taught by Mrs. Etty Graffe of Lake Forest. As Mrs. Graffe is moving to North Dakota, the new instructor will be Mr. Juan F. Chavez, who won the club writing contest on “Why I became an Esperantist”. The winner was awarded a membership for one year in

EANA.

Capt. F. A. Post sent a clipping from a letter printed in the Arkansas Gazette signed “Soldier from Tunisia”. He relates his experience in teaching English to a French soldier who also knew Esperanto. The Frenchman asked how to pronounce “cuckoo”. By simply writing the Esperanto word “kuku” the Frenchman understood at once.

Catholic Pan-America and Esperanto

ESPERANTO history has just been made by Geo. A. Connor, President of the Pan-American Interlanguage Association, and Miss Pauline Knight, its secretary.

At the regular monthly meeting of the Association held in Hotel New Yorker, on May 15, the guest speaker was the Very Reverend Gabriel N. Pausback, American Assistant General of the Order of Carmelites. Father Pausback's topic was "Catholic Pan-America and Esperanto". He is Executive Director of the Pan-American celebration of the Feast of Our Lady of Mount Carmel. Also he was editor, in Rome, Italy, before the war, of the official Latin Quarterly of the world-wide Carmelite Order and, as such, had frequent contacts with Pan-American interests.

The speaker pointed out the tremendous potentialities which Esperanto holds for uniting Catholics all over the world, and the many uses to which Esperanto has been put in Catholic world congresses and services. Several Popes and other high church dignitaries have given Esperanto

their approval.

Father Pausback was introduced by Mr. James H. Roth, Executive Secretary of the American Brazilian Association, who formerly was American Consul in several South American republics.

After the address there followed a program of Esperanto songs, an Esperanto playlet and classical piano music. An exhibit of Esperanto literature held the interest of many.

An announcement was made of the organizing of a Catholic Study Club with twelve members to learn Esperanto under Father Pausback's guidance. Mr. Connor and Miss Knight will be the teachers.

The class is made up of Catholic members from America, Irish lassies from Eire, Columbia University students including a Brazilian from Rio de Janeiro, and a world-known Esperantist priest from China, the Reverend Father Kao of the Franciscan Order.

Much credit is due Mr. Connor and Miss Knight for their work in making Esperanto helpful to Catholics of North and South America.

A Word to Beginners

Dr. Lehman Wendell

PERHAPS a few words to beginners from an Esperantist of 1907 vintage may not be amiss. When you begin to study Esperanto you will most likely tell your friends about it, and they may be apt to say, "Now, just what is Esperanto?" Unless you have anticipated the question and have prepared a good answer in advance, you may say rather naively, "Esperanto is an artificial language created by a Dr. Zamenhof". Perhaps that is all you will say about the language itself, though you may add something about its spread, its potential and real usefulness, and its literature.

Now, if you let it go at that, you are doing a grave injustice to Esperanto. As a matter of fact, Esperanto is not an invention, as so many people consider it. An invention is something mechanical, without a soul. Esperanto is much more than that. There is very little in Esperanto which did not already exist in one or more of the national languages, though usually in a less exact and less swiftly manageable form. The words in Espe-

ranto, being culled from root-words in the national languages, are imbued with the same soul which animates them in the national languages.

The grammar itself, though seemingly made up of sixteen arbitrary rules, is really the essence of all grammar, just as the language is the synthesis of all language. That being the case, we can readily understand why Esperanto forms such an excellent stepping-stone for the acquisition of other languages. The root-words in Esperanto are not dead matter. They are the offshoots from the tree of living human speech and can boast as high a lineage as the proudest language to which man can lay claim. Esperanto trains one to think clearly and logically and thus serves to improve the use of one's native tongue. This becomes more and more apparent as we progress in the use and study of Esperanto.

Practical Uses of Esperanto

Experiences in Egypt

Excerpts from letter from Corporal Kenneth of the M.E.F.

In Port Said I contacted Mr. and Mrs. Cather. They were extremely hospitable, and later invited me to a tea-party in Esperanto. Harfuŝ, author of the famous Key (Arabic-Esperanto text-book) was there. A Maltese girl sang Butler's song about the milkmaid with great success... I made the acquaintance of a Dr. Dumaine, who spoke excellent Esperanto. He told me an amusing anecdote about a canal pilot, an excellent linguist. On entering the employ of the Canal Company he knew Danish, Polish, Hebrew, Arabic, French, and English. He was told it would be useful if he learned Italian as well. This was the last straw which converted him to Esperanto.

One finds quite a number of linguists out here, as there are foreigners everywhere.

Arabic is of course the main language by far, but nearly all the foreigners use French... English is spreading in commercial circles, but very few know it properly. My own knowledge of Arabic is limited to a few useful phrases...

Part of the trouble is that literary and written Arabic, even in newspapers, is quite different from spoken Arabic, which also varies from place to place. It is said to take many years to master the literary tongue...

On the strength of my Esperanto the grand old man Masif Mahrus, a landowner, offered me hospitality... He showed me an enormous collection of picture postcards in Esperanto from all over the world... I was very much impressed by the excellent and fluent Esperanto spoken here.

—From "The British Esperantist", July-August, 1942, p. 146.

Japanese Aviators Carry Esperanto Message

An interesting account appeared a while ago in "Soviet Siberia", a daily newspaper published in Novo Nikolaevsk, of the arrival of two Japanese aviators flying from Tokio to Moscow. These aviators carried with them a letter to "Soviet Siberia" from the Japanese newspaper "Osaka Asaki", written in Esperanto.

—"The British Esperantist", Jubilee 1937

Esperanto Association of North America

EXECUTIVE COMMITTEE

Dr. Cecil Stockard, President Joseph Leahy, Gen. Sec'y, Ernest G. Dodge, Chairman
Professional Building, 1410 H St., N.W., 1471 Irving St., N.W.,
Bradenton, Florida Washington 7, D. C. Washington 10, D. C.

EANA and the "Internal Idea"

Dr. Cecil Stockard

MOST Esperantists are humanitarians, believing sincerely that a universal language, adopted and used universally, will add greatly to the sum total of human happiness. We believe with Dr. Zamenhof, that **the internal idea is "brotherhood and justice among all people".*** So far most of us agree.

But here is our weakness. Most of us, being humanitarians, do not look to Esperanto alone to increase the happiness and welfare of mankind. Some believe that the universal adoption of a vegetarian diet will add to human happiness. Others want to see some particular form of religion spread over the world. Some think that a particular political creed will bring the world nearer the millenium.

Now there is no reason why all can not be good, useful, and earnest Esperantists, however much they may differ about other matters.

Underwood and Underwood

Esperanto is a language, a tool, ready for the use of whomsoever needs it, whether to further this or that cause. We, as an organization to propagate Esperanto, urge all to use the language freely to further their own ends.

EANA is an Esperanto organization and its membership includes persons belonging to

*"Enciklopedio de Esperanto", p. 250

various diversified groups. The greater the variety we have the better, so long as they are real Esperantists, believing in and furthering Esperanto and its internal idea.

While every Esperantist has the right to use Esperanto for any purpose he wishes and may point out the kinship of the internal idea of Esperanto with that of other organizations, no Esperantist has the right to use the Esperanto organization to propagate another

movement, nor to confuse the work of the Esperanto organization with that of any other organizations having similar ideals.

THIS, then, is the policy of EANA and will continue to be, at least so long as I shall be your president, and, I hope, for many a year thereafter. If we shall all remember this and act accordingly, possibilities of friction will be avoided and our progress will be more rapid and substantial.

HONOR ROLL

1942 - 1943

Patrons

Sustainers

Arkansas		Capt. F. A. Post
California	Esperanto Club of Los Angeles Erick Ekstrom	
District of Columbia	Esperanto Club of Washington	John Futran
Illinois	A. S. Mellichamp (Triple)	
Minnesota		J. A. Forssell
New Jersey	Fritz Mitschke	
New York	Dr. A. A. Brill	Alfred D. Dennison Paul Doubek
Pennsylvania	Conrad Fisher	
Texas		Armin F. Doneis

The Finance Committee gratefully acknowledges its appreciation and thanks for the above contributions which are additional to those reported in the May-June issue.

ARMIN F. DONEIS
Chairman, Membership and Finance Committees

American Esperantist in Libraries

In addition to the list of sixteen libraries published in the May-June number, the following sixty have been added to the mailing list:

State	Library	Donor
Alabama	Miles Memorial College	A. M. Brya
Birmingham	Talladega College	Z. Fazlollah
Talladega	Tuskegee Institute	Z. Fazlollah
Tuskegee	Dept. of Negro Records and Research	
Alaska	University of Alaska	A. M. Brya
College		
Arizona	Public	C. H. McKinney
Phoenix	High School	C. H. McKinney
N. Phoenix	State Teachers College	C. H. McKinney
Tempe		
Arkansas	Junior College	Capt. F. A. Post
Little Rock	High School	Capt. F. A. Post
Little Rock	Museum of Natural History	Capt. F. A. Post
Little Rock		
California	Public	M. S. Alderton
Palo Alto	Public	Helene Wolff
San Francisco		
District of	Howard University	A. S. Mellichamp
Columbia	Public and following	Esp. Klubo de
Washington	six branches:	Vaŝingtono
	Mt. Pleasant, Georgetown,	
	N. E., Petworth, S. E.,	
	Takoma Park	
Georgia	Atlanta University	A. S. Mellichamp
Atlanta	Spellman College	A. M. Brya
Hawaii	University of Hawaii	A. M. Brya
Honolulu		
Illinois	University of Chicago	Prof. J. Tamborra
Chicago	Bradley Polytechnic	A. S. Mellichamp
Peoria	University of Illinois	A. S. Mellichamp
Urbana		
Indiana	University of Indiana	A. S. Mellichamp
Bloomington		
Louisiana	Dillard University	A. M. Brya
New Orleans		
Maryland	Public	Esp. Klubo de Vaŝingtono
Baltimore		

State	Library	Donor
Michigan		
Davison	Louhelen Baha'i School	Z. Fazlollah
Dearborn	Public	J. H. Murray
Detroit	University of Detroit	Z. Fazlollah
	Great Lakes College	Z. Fazlollah
	Schoolcraft	Z. Fazlollah
East Lansing	Michigan State College of Agriculture	A. M. Brya
Grosse Pointe	Public	Z. Fazlollah
Hamtramck	Public	E. and T. Wodzinski
Highland Park	Tau Beta Community House	E. & T. Wodzinski
	Lawrence Inst. Tech.	Z. Fazlollah
	McGregor Public	Z. Fazlollah
Mississippi		
State College	State College	A. M. Brya
Nebraska		
Lincoln	University of Nebraska	A. S. Mellichamp
New Jersey		
Hightstown	Peddie Institute	R. L. Davis
Vineland	USO	A. Alfaroli
New York		
Ithaca	Cornell University	R. L. Davis
New York	Muhlenberg Branch	A. Alfaroli
	N. Y. University	Mabelle L. Davis
Potsdam	State Teachers College	Z. Fazlollah
Syracuse	Syracuse University	A. S. Mellichamp
North Carolina		
Durham	N. C. State College for Negroes	A. M. Brya
North Dakota		
Grand Forks	City Public	Norda Dakota Pioniro Esp. Klubo
New Mexico		
Albuquerque	University of New Mexico	A. S. Mellichamp
Ohio		
Lima	Public	L. K. Beecher
South Dakota		
Brookings	S. D. State College of Agriculture and Mech. Arts	A. S. Mellichamp
Tennessee		
Nashville	Fisk University	A. S. Mellichamp
	Tennessee State College	A. M. Brya
West Virginia		
Institute	W. V. State College	A. M. Brya
Virginia		
Richmond	Richmond Public	Esp. Klubo de Vašingtono

Important Notice

Due to war conditions it has been impossible to have the annual Convention and election. The Executive Committee is planning to have an election by mail for Vice-President, Treasurer, one member of the Executive Committee (the President and General Secretary hold places on this Committee by right of their office), and Assistant Secretary. Due to the resignation of Mrs. Goldman, Mr. Armin F. Doneis was appointed to fill her position as Assistant Secretary until the next election.

Suggestions for the Nominating Committee may be sent to the General Secretary. Please state approximate age of nominee and other particulars.

—*Ernest G. Dodge*

Chairman of Executive Committee

Diplomas Awarded

Committee on Prof. Edwin L. Clarke, Chairman
Examinations Rollins College, Winter Park, Florida.

Atesto pri Kapableco: Atesto pri Kapableco kun Honoro:
Miss Anna B. Kincaid R. C. Marble

Defense Bonds

The Cleveland Esperanto Association has donated a Defense Bond, Series "E". The total contributions amount to \$250.

Kindly have them made out jointly in the following two names:

Joseph H. Murray,

5935 Cherokee Ave., Rte. 6, Dearborn, Mich.
or (*Be sure to use "or"*)

Clara J. Quraishi,

2316 Tyler Ave., Detroit 6, Mich.

AMERICAN ESPERANTIST
Mabelle L. Davis Editor
4321 Fourth Ave.
Detroit 1, Michigan

Heart-to-Heart Talks

Concerning Policy

In conformity with the EANA policy, American Esperantist gladly publishes accounts of the use, encouragement or appreciation of Esperanto, or its internal idea, by other organizations. Such accounts are published as information in proof of the expanding service of Esperanto.

Two Birds with One Stone

The EANA is struggling with the problem of how to continue the publication of a good magazine from dues of a small membership. Obviously the problem can not be solved by reducing the size or lowering the quality of the magazine because a creditable publication is imperative to the work of the EANA. The financial headache of the National Treasurer can be much relieved by increasing the number of subscribers, since the greater the number of subscribers, the smaller the cost per subscription.

The American Esperantist can not be expected to grow from its own merit until it is somewhat known to the public.

Our President, Dr. Stockard, has called upon Esperantists and friends of Esperanto, to make our magazine known to the public by placing it in public libraries and reading rooms. This, the first general appeal of President Stockard, is well conceived, because an adequate response will not only relieve the treasury, but will bring Esperanto to the attention of thousands of readers and from these, the number of active sustaining workers will be definitely increased. The President has presented a clear-cut, definite, practical plan of action in which all may participate. It is the first definite call in many years for all American Esperantists to **unite in a practical plan and do a big thing for Esperanto in a big way.** Should we not get squarely back of our President in this very practical matter?

AMERIKA ESPERANTISTO

Volumo 58

JULIO-AŬGUSTO, 1943

Numeroj 7 kaj 8

Memoraĵo al Thomas Jefferson

Ernest G. Dodge

EN APRILO de la nuna jaro oni konstruis el blanka marmoro memortombon sur la bordo de la Tajda Lago en Washington, D. C. Ĝi estas dediĉita al la memorigo pri Thomas Jefferson, aŭtoro de la Deklaro pri Sendependeco, tria prezidanto de la Unuiĝitaj Ŝtatoj de Nord-Ameriko, kaj unu el la plej lojalaj gardantoj de la principoj demo-

krataj.

Sur la kvar internaj muroj oni ĉizis memorindajn diraĵojn el liaj verkaĵoj. Jen sekvas kvar elĉerpaĵoj el ĉi tiuj diraĵoj. La unua estas el la senmorta Deklaro pri Sendependeco.

NI KONSTATAS la jenajn veraĵojn esti memevidentaj: ke ĉiuj homoj estas krei-

taj egalaj; ke ili estas dotitaj de sia Kreinto je certaj neforigeblaj rajtoj; ke inter ĉi tiuj troviĝas la vivo, la libereco, kaj la celado al feliĉo. Ke por certigi tiujn rajtojn oni stariĝis registarojn inter homoj...

DIO KIU donis al ni la vivon, donis al ni la liberecon. Ĉu la liberecoj de iu nacio povas esti sekuraj kiam oni forigis la konvinkon ke tiuj liberecoj estas donacon de Dio? Vere mi tremas por mia lando kiam mi rememoras ke Dio estas justa, ke Lia justeco ne povas dormi senfine. Mastro komerco je sklavoj estas despotismo. Neniu estas pli certe registrita en la libro de fatalo ol tio, ke tiuj ĉi homoj devas esti liberaj. Starigu la leĝon por edukado de l' popolamaso. Tion ĉi plenumi estas devo de l'ŝtato, kaj laŭ ampleksa plano."

DIO LA ĈIOPOVA kreis la intelekton libera. Ĉiuj klopodoj influu ĝin per ĉimondaj punoj aŭ ŝarĝoj... estas forvagaĵo de la plano de l'sankta fondinto de nia reli-

gio... Neniu persono estos devigata ĉeestadi aŭ monsubteni an diservsistemon aŭ pastrumadon, aŭ suferos alimaniere pro siaj prireligiaj opinioj aŭ kredo; sed ĉiuj homoj estos liberaj konfesi kaj per argumentoj subteni, siajn ideojn pri aferoj de religio. Mi konas nur unu moralan leĝaron por la homo, ĉu ili agas unuope aŭ multope."

M I NE estas rekomendanto de oftaj ŝanĝoj en leĝoj kaj konstitucioj. Sed leĝoj kaj moroj devas iradi man-en-mane kun la progreso de la homa menso. Kiam tiu fariĝos pli evoluinta, pli enlumigita, kiam novaj eltrovaĵoj sin montros, kiam novaj veroj fariĝos konataj, kaj moroj kaj opinioj aliformiĝos, la institucioj devos ankaŭ antaŭeniri por konformiĝi kun la tempaĝo. Ne pli prave oni povus postuli ke plenkreskulo ankoraŭ portu la jakon kiu taŭgis por li dum knaba aĝo, ol postuli ke civilizita homaro restu por ĉiam sub la regado de iliaj sovaĝaj pragepatroj.

La Amerika Esperanto Akademio

Joseph R. Scherer
(Prezidanto de la Akademio)

Unu el la fundamentaj celoj, pro kiuj estis fondita la Amerika Esperanto-Akademio estis, ke ĝi povu doni la subtenon de publika aprobo al indaj literaturaj kies aŭtoroj tion petas. Tiel la Akademio provas influi la antaŭenigon de serioza literatura laboro. La Akademio konsistas el malpli ol dudek lertaj Esperantistoj loĝantaj en la Norda kaj Suda Amerikoj. La plej multaj el ili estas aŭ estis aŭtoroj en nia lingvo kaj ili donas tute aŭ preskaŭ senpage sian tempon por helpi al novaj amerikaj aŭtoroj, kaj poste donas al la novaj libroj la "Aprobon de la Amerika Esperanto - Akademio." Ĉar tia aprobo estas dezirata de novaj aŭtoroj, ili klopodas fari pli seriozan laboron en nia literatura kampo.

La plej lasta laboro de la Akademio estis tralegi, korekti kaj aprobi la tradukon de la tre ampleksa verko "The Dawnbreakers". Tiu ĉi rimarkinda libro priskribas la tre fruan historion de la religia movado nun nomata "Bahaismo", sed en la komenco nomita "Babismo". Ĝi donas detalan informon pri Mahometanaj

profetoj, pri la stato de politiko kaj moralo en Persujo meze de la deknaŭa jarcento, pri la tuta vivo ĝis martira morto de la religia reformanto Ali Muhamed, alinome "La Bab" (tio estas "La Pordo"), kaj raportas pri la vivo kaj martira morto de miloj da "Babanoj". La ĉefa parto de la teksto estis originale verkita en la persa lingvo ĉirkaŭ 1888 en Palestino, per la aŭtora plumo de iu perso, Nabil. Sed la angla traduko estis farita, kune kun aldono de multaj kompilitaj notajoj el anglaj kaj francalingvaj komentistoj, de Ŝogi Efendi, la nuna Gvidanto de la Bahaanoj.

Fino Roan U. Orloff en Boston, Mass., tradukis la libron esperante, rekte el la anglaj kaj francaj tekstoj. Ŝi estis ja individue komisiita de Ŝogi Efendi mem, por fari la esperantan tradukon de lia ĉefverko.

Tri membroj de la Akademio tralegis la tradukon: S-ro H. B. Hastings de Boston tralegis parton antaŭ sia morto; S-ro E. G. Dodge, Sekretario-Kasisto de la Akademio, kaj

(Daŭrigas sur paĝo 84)

Ni Legu Zamenhof-on

Moacir S. Cunha

El "Pernambuco Esperantista", Recife, Brazil
Septembro - Novembro, 1942

INTER la esperantistoj, eĉ ĉe la rondoj de tiuj, kiuj plibone scias la lingvon helpan, oni trovas homojn, kiuj preskaŭ ne konas la Zamenhofan verkaron. Multaj esperantistoj legas nur la "Fundamento"-n kaj forgesas la aliajn paĝojn de l'Majstro. Tio ne sufiĉas. Estas necese, ke la esperantistoj studu kaj tralegu ĉiujn ideojn de Zamenhof, ĉar li ne estas nur la elpensinto de Esperanto, li ne estas nur tiu, kiu donacis al la mondo la mirindan kaj perfektan ilon de interpopola kompreno kaj internacia amikeco — la lingvo Esperanto!

Kiel pensulo, Zamenhof verkis ĝustajn pagojn plenajn da praveco kaj matura saĝo. Liaj konceptoj pri la malamikeco internacia, pri la milito, pri la disputoj rasaj kaj religiaj, estas konceptoj propraj de persono kiu mature primeditis la temon. Liaj sugestioj por la starigo de interpopola frateco estas atentintaj kaj... sekvin-daj.

La poemoj Zamenhofaj, plenaj da bonkoreco kaj fratecas-

piroj, meritas kelkajn minutojn de ĉiutaga legado. Tamen, kiomaj esperantistoj jam reflektis pri la profunda senco de l'poemo "Preĝo sub la Verda Standardo"? "Mia Penso" estas belega bukedo de lirismo kaj karesemo!

Kiel lingvisto kaj kreinto de Esperanto, li neniam volis pa-pece solvi la dubojn lingvajn. Li preferis doni sian opinion argumentante ĉiam pri la taŭgeco aŭ la netaŭgeco de la lingvaformo proponita. Pri la neologismoj, la vidpunkto de Zamenhof estas ĝis hodiaŭ neanstataŭebla.

La parolado de Zamenhof, ĉe malfermo de la internaciaj kongresoj estas gravegaj lecionoj de Esperantismo. Ilin legante, ni komprenos plibone la mision de la verdstandarda movado kaj ni sentos, ĉiufoje pliprofunde, la neceson laboradi por la fina venko de nia sankta afero!

Ni legu Zamenhof-on! Lin ni tralegu kaj ni riĉigos samtempe nian cerbon kaj nian keron!

MIA PENSO

D-ro L. L. Zamenhof

(el *Krestomatia*, p. 321)

Sur la kampo, for de l'mondo,
Antaŭ nokto de somero,
Amikino en la rondo
Kantas kanton pri l'espero.
Kaj pri vivo detruita
Ŝi rakontas kompatante,—
Mia vundo refragita
Min doloras resangante.

“Ĉu, vi dormas? Ho, sinjoro,
Kial tia senmoveco?
Ha, kredeble rememoro
El la kara infaneco?”
Kion diri? Ne ploranta
Povis esti parolado
Kun fraŭlino ripozanta
Post somera promenado!

Mia penso kaj turmento,
Kaj doloroj kaj esperoj!
Kiom de mi en silento
Al vi iris jam oferoj!
Kion havis mi plej karan—
La junecon—mi ploranta
Metis mem sur la altaron
De la devo ordonanta!

Fajron sentas mi interne,
Vivi ankaŭ mi deziras.—
Io pelas min eterne,
Se mi al gajuloj iras...
Se ne plaĉas al la sorto
Mia peno kaj laboro—
Venu tuj al mi la morto,
En espero—sen doloro!

Ĉina Kooperativa Movado

(el "Heroldo de Ĉinio" Novembro, 1942)

Inter 1937 kaj 1941, la nombro de ĉinaj kamparaj kooperativaj societoj kaj membroj kreskis kvaroble dank' al la specialaj klopodoj faritaj por disvastigi la movadon en la interno. Laŭ statistiko publikigita de l'Centra Kooperativo Administracio de Sociaj Aferoj, Ĉinio havis 46,983 societojn kun 3,112,629 membroj en 1937. Ili gleriĝis ĝis 154,378 societoj kun 9,373,676 membroj je fino de 1941. La entuta kapitalo de 154,378 societoj estas \$44,336,857.

Kompare kun la 1931-aj ciferoj, kiam la kooperativaj societoj unue populariĝis en Ĉinio, la progreso estas eĉ pli spektakla, ĉar antaŭ dekunu jaroj Ĉinio havis nur 2,796 kooperativojn kun entuta membraro de 56,433.

Ĝuste kiel la kredit-societoj helpas al malriĉaj farmistoj por ebligi al ili terkulturi kun pli bonaj rezultoj, tiel same la produktantaj kaj konsumantaj kooperativoj, kies nombro registris akron pliiĝon en al lasta jaro, estas rigardataj kiel egale efikaj por solvi milittempajn ekonomiajn problemojn.

* * *

El la societoj je la fino de 1941, 84 procentoj estis kredit-kooperativoj. El la 300 kooperativoj en kaj ĉirkaŭ Chungking, 73.9% reprezentas konsumantajn, 20.7% industriajn, 5.3% publik-utilajajn, kaj 0.1% merkatajn societojn.

A. V.

La Amerika Esperanto-Akademio

(Daŭrigita de paĝo 81)

la prezidanto, tralegis kaj korektis la tutan verkaĵon.

Kompreneble la Akademio ne intermiksas sin en iajn doktrinajn aferojn. Tio estas tute fremda al ĝia organiza naturo. Do la aprobo de ĉi tiu ja grandioza tradukaĵo temas nur pri la lingva taŭgeco kaj pri la

seriozeco de le enhavo, kiel aldono al unu fako de esperanta literaturo.

Mi volas kapti la okazon por gratuli F-ino Orloff pro ŝia tre serioza laboro per kiu ŝi pliriĉigis la esperantan literaturon.

Kiel Utiligu “Amerika Esperantisto”-n

Joseph H. Murray

EN LA NUNA tempo ni havas preskaŭ neniujn propagandilojn, la eksterlanda fonto estanta barita al ni kaj la internacia korespondado, kiu ĉiam vekis viglan intereseon, estanta preskaŭ afero pasinta. Neniam en la historio de nia afero evidentiĝis tia granda intereso pri lingvoj. La rolo de *Amerika Esperantisto* kiel propagandilo do fariĝas des pli grava, kaj ni celu ke ĝi atingu kiel eble plej multe da homoj. Sendube la ejo en kiu ariĝas pli multe da homoj, estas la publikaj kaj duonpublikaj bibliotekoj.

Same kiel malpliĝas niaj propagandiloj ankaŭ malpliĝas la stoko de esperantlingvaj legolibroj, multe da plej indaj libroj laŭ esperantista vidpunkto ne estantaj haveblaj. Tiel la rolo de *Amerika Esperantisto*, kiel legaĵo esperantlingva fariĝas ankaŭ pli grava. La komencanto povas, kun la helpo de vortaro, trovi multe da plezuro en la provo legi kaj traduki la malpli longajn artikolojn, kun espero kompari sian provon kun la angla traduko.

La progresinto, same farante de la pli longaj artikoloj sen-

dube trovas multe da materialo pripensinda, kaj supozeble ankaŭ plezuron en la oportuno por konstrua kritiko. Unika estas la ideo prezenti tradukojn en apartaj numeroj. Plej multe da plurlingvaj gazetoj uzas paralelajn, aŭ sinsekvajn tradukojn, kiu lasas ke lingvolernanto cedi al sia natura homa mallaboremo, tiel se li ne tuj komprenas la legajon alilingve, li tuj turnas al la angla, kaj tiel plene neniĝas la valoro laŭ lingvolerna vidpunkto.

Amerika Esperantisto povas funkciinti intime en grupvivo. Almenaŭ unu vespero dediĉigu al laŭta legado, kaj pridiskuto de ĝia enhavo. Tiel la grupano eksentos ke li estas ne nur ano de loka grupo sed ankaŭ de nacia movado, kiu siavice estas ero de pli granda pli grava internacia movado. Tiel ankaŭ leviĝos novaj ideoj pri la utiligo, kaj pliriĉigo de *Amerika Esperantisto*.

Mallonge, la rolo de *Amerika Esperantisto* kiel propagandilo, kiel legaĵo Esperanta kiel ligilo kiu firme kuntenas la esperantistaron de Usono, fariĝas des pli grava. Ni lernu utiligi ĝin por la belo kaj la bono.

Dua Argentina Esperanto-Kongreso

La dua argentina esperanto kongreso okazis en Buenos Aires de la 22-a ĝis 25-a de Aprilo, kongreso kiu certe estas unu el la malmultaj okazontaj dum tiu ĉi jaro. Pro tio estas nature ke ĝi vokis eksterordinare la atenton de la amerikaj esperantistoj, laŭe ni tion povis konstati el la aliĝoj kaj salutoj ricevitaj el fremdaj landoj. Krom tiu interna valoro la kongreso havis grandegan propagandan efikon, ĉar dum kelkaj tagoj ĉiuj enlandaj jurnalaj kaj radiostacioj raportadis pri ĝia disvolviĝo, decidoj kaj aranĝoj.

En la honora komitato de la kongreso partoprenis gravaj personoj el la argentina literatura kaj sciencaj rondoj, kiel ankaŭ la diplomataj reprezentantoj de preskaŭ ĉiuj amerikaj landoj, kio montras la gravecon kiun oni komencas atribui al nia movado nun, ĝuste en la momentoj tiom malfacilaj por la internaciaj rilatoj.

La solena malfermo okazis en la salono de la "Casa del Teatro". Ĉeestis ĝin proksimume tricent personoj de la ĉefurbo kaj de la interno de la lando. Multnombre alvenis salutotelegramoj kaj leteroj el

eksterlando kaj el ĉiuj partoj de Argentino. Inter la 136 aliĝintoj al la kongreso estis pluraj el Brazilo kaj Urugvajo. La solenan malfermon prezidis la prezidanto de la L.K.K. d-ro J. A. Quina Gonzales. La nacion kaj esperantan himnojn kantis la ĥoro de "Peava". Post la paroladoj de d-ro J. Scolnik kaj prof-ro Pedro B. Franco, la reprezentantoj de multaj societoj salutis la kongreson.

Vendrede kaj sabate matene okazis la du laborkunsidoj al kiuj sendis delegitojn ĉiuj societoj aliĝintaj al la Argentina Esperanto-Ligo. La nombro de la societoj en la lando plialtiĝis dum la lasta jaro de ses ĝis dekunu, el kiuj du fakaj: arta kaj katolika. Prezidis la laborkunsidojn s-ino Eugenio Iglesias helpata de la vicprezidantoj W. M. Goodes kaj dr-ino R. Scolnik kaj sekretarioj T. Sekelj kaj A. Mantica. La ĉefaj decidoj de tiuj kunsidoj estas jenaj: Plialtigi la nombron de la grupoj en la lando; eldoni novan gramatikon kaj verkon pri Zamenhof; fondi Superan Kurson de Esperanto kiu kapablighos kaj rajtighos instrui esperanton. Tiu supera kurso,

gvidata en Esperanto enhavos ok fakojn, kiujn instruos ok specialistoj, ĉiu sian fakon. Ĝi daŭros ses monatojn kaj estos gvidata buŝe en Buenos Aires kaj koresponde oni sendos ĝin al petintoj.

Krome estas decidite krei sekcion dediĉitan al diskonigo kaj uzo de Esperanto en sciencaj kaj teknikaj medioj; sendi mesaĝon de solidareco al la esperantistoj kiuj suferas pro la militoj helpi pere de Esperanto al la klopodoj inter-amerikaj de la amerikanistaj institucioj kaj proponi kunlaboron al la aŭtoritatoj pri turisma propagando. La venonta kongreso okazos en Rosario dum la pasko de 1944.

Vendrede kaj sabate post-tagmeze okazis ekskurso tra la urbo, vizito al la museo "Pedro Mendoza", gvidata de la fama pentristo Quinquela Martin, kaj al la Popolteatro kie la kongresanoj estis gvidataj de ĝia direktoro L. Barlet ta.

En la sidejo de la Ligo estas aranĝita speciala numero de "Viva Gazeto". Sabate la kongresanoj partoprenis komunan bankedon kaj poste ĉeestis la kongresan koncertan en la salonoj de la klubo "Honor y Patria".

Kongresa Mesago

La argentinaj esperantistoj, kunvenintaj en la Dua Argentina Esperanto-Kongreso, decidis dissendi esprimom de solidareco kun ĉiuj esperantistoj en la mondo, kiuj suferas pro la teruraĵoj de la milito, kun tiuj kiuj troviĝas en koncentrejoj kaj kun tiuj en kies koroj, malgraŭ ĉio, daŭre brulas la flamo de la esperantista idealo. Al la esperantistoj, mortintaj dum la milito, la argentinaj esperantistoj dediĉas doloran memoron, certaj ke en la rekonstruo de la nova paco, Esperanto estos vera ligilo por la interfratiĝo de homoj kaj popoloj.

Salutoj de BEA

S-ro M. C. Butler, la Sekretario Edukada, Brita Esperanto Asocio, sendis la jenajn salutojn:

"Permesu, ke mi gratulu vin pri la pli bona aspekto kaj pli inda enhavo de la nuna *Amerika Esperantisto*. Ĝi nun fariĝas pli inda kaj grava kaj mi esperas, ke vi povos daŭrigi la novan aranĝon. Mi intencas, se spaco permesos al mi, represi la anekdoton 'Li diris la Veron' en *British Esperantist*."

Esperanto-English Exercise

Aformismoj pri Esperanto

E. Lanti

(el RENOVIGO, México, D. F.)
November 15, 1942

La leĝoj kiuj direktis la formigon de la naciaj lingvoj fontas el la *instinkto*; la aŭtoro de Esperanto estis gvidata de la *racio*.

La naciaj lingvoj iel similas al ĉambro, kie kuŝas senorde belaj objektoj; Esperanto similas al la sama ejo, post kiam ĉio estas tie bonordigita.

* * *

* * *

Por ke la homoj interfratiĝu, necesas unue, ke ili povu interkompreniĝi; le plej taŭga interkomprenilo estas Esperanto.

Samlingveco ne estas *sufiĉa* kondiĉo por ke la homoj interfratiĝu, sed ĝi estas tamen nepre *necesa*.

The laws which direct the formation of national languages spring from *instinct*; the author of Esperanto was guided by *reason*.

In order that men should fraternize, it is necessary first, that they should be able to understand each other; the best means to do that is Esperanto.

National languages are somewhat like a room, where beautiful objects are lying without order; Esperanto resembles the same place after everything there is well arranged.

The sameness of language is not a sufficient *condition* for mankind to fraternize, but it is nevertheless always *necessary*.

Book Rental Service

Manager: *E. G. Dodge, M. A.*

1471 Irving St., N. W., Washington, D. C.

Thousands of books, many periodicals, and booklets of various types have been printed in Esperanto. Many of them are out of print. Others were published in Europe at places no longer reached by mail.

A number of public-spirited Esperantists are adding to the *Book Rental Service* some of their own books and pamphlets, to make Esperanto literature available to as many as possible.

Several hundred titles are now in service. These books and booklets are all in Esperanto, except some English-Esperanto lesson books.

The collection has been classified by the Manager in a catalog under seventeen headings, as follows:

- I. Esperanto Language and Movement
- II. Philosophy and Religion
- III. Science.
- IV. Economics and Government.
- V. History and Biography.
- VI. Travel and Adventure.
- VII. Esperanto Anthologies.
- VIII. Short Story Collections.
- IX. Adventure Fiction.
- X. Fantastic Fiction.
- XI. Historical Fiction.
- XII. Problem Fiction.
- XIII. Unclassified Fiction.
- XIV. Drama, in verse and prose.
- XV. Epic Poems.
- XVI. Lyric Poetry and Songs.
- XVII. Miscellany.

For a copy of the catalog containing full information about the book rental service, send a request to Mr. Dodge at the above address with six cents in postage stamps.

Will not global understanding in the post-war world be greatly aided by the adoption of an easily-learned, neutral language for use between people of different national tongues? How else can constructive suggestions from any part of the world be quickly understood everywhere? How else can thinkers from nearly three thousand language groups consult in fairness to each other?

Esperanto was especially designed as a streamlined, world language, a second tongue for everybody. It is the easiest of all cultural languages and can be learned in a fraction of the time required for any other language. It belongs to the whole world, and has been sponsored by many nations.

Esperanto has bridged language differences successfully in correspondence, in cablegrams, in the press, in radio, in sound films, in reports, in the proceedings of international congresses, and in the furtherance of international movements.

Esperanto is nationally neutral, its flag recalls no invader. In the coming reconstruction, Esperanto should be a definite aid to global understanding.